GAZETY 17 POLSKIE
Anno 1736.

Z Warſzawy die 24. 8bris. Oſtatnia Poczta z Saxonii donośi, iż Krol Jmść w Dzień Narodzenia ſwego poſtanowił nowy Order S. Henryka Zołnierzom tylko ſłużący, w ktorym Sam w tenże dzień *publicè comparuit*, y tenże Order kenferował naprzod przychodzącym z Powinſzowaniem Krolewicom Ichmośćiom Starſzemu, Xawierowi, y Karolowi, tudzież Xiążętom Ichmośćiom Weyſenfelſowi Saſkiemu, Czartoryſkiemu Woiewodźie Ruſkiemu, Miecznikowi Koron: y Staroſcie Bohuſławſkiemu Lubomirſkim, także Ichmośćiom Graffom Rutowſkiemu, Moryczowi, Sułkowſkiemu, Generałowi Dilbachowi, Generał Majorowi Xiążęćiu *de Holſtein* Bauditzowi, Lutzelburg, Milkau, Boſe, Frizowi; *inſuper* Ichmośćiom Graffowi *de Caſtel*, Baronowi *de Frieſe*, y *de Statterheim*. Jmść Pan Jabłonowſki Woiewoda Rawſki ſzczęśliwie tam przybył, y był mile od Krola Jmśći przyięty. Xiąże Woiewoda Ruſki *die 15. præſentis* wyiachać miał ztamtąd tu do Warſzawy.

Sądy Grodzkie tuteyſze *circa vigilantiam Judicis* Jmći Pana Szydłowſkiego Staroſty Sękocinſkiego *de die in diem agitantur*.

Z Piotrkowa Die 21. Currentis piſzą, iż Trybunał tameczny przy znaczney frekwency Ichmośćiow co raz przybywaiących *ſolito curſu diligentiſſimè agitatur*, gdźie z Ratuſza áż po pułnocy ſchodzą. Xiężna Woiewodźina Ruſka przybyła tám, y nie długo zábawiwſzy poſpieſzyła była do Częſtochowy, ale dowiedźiawſzy ſię o wyieźdźie z Sáxonij Jmśći ſwego názad powroćiła.

Z Leſzna de 19. præſentis Liſty dono-

donoſzą, że tám Kommiſſya *de die in diem continuatur*, gdźie Spráwa Ichmośćiow Opalińſkich *magno motu* ágituiąca ſię iuż *finaliter* ma być zákończona, tákże w innych ſprawach ſą ferowane Dekreta. Jmć Pan Graff Sułkowſki przyiachał był do Leſzna, ale tylko dwa dni zabawiwſzy y Ichmćiow PP. Kommiſſarzow pożegnawſzy odiachał do Saxonii.

Z Krakowa de 21. 9bris.

Donoſzą iż Jmć Pan Pruſzyńſki Staroſta Noſſowſki Bunczuczny Jmści P. Wdy Kijowſkiego Hetmana W. Kor: przybywſzy tam wczeſnie za Ordynanſem Hetmańſkim dla odebrania Largicyi Woyſkowey od Jmći X. Lochmana Kanonika y Kommiſſarza Dyecezyi Krakowſkiey, ktorey płaca dopiero *in craſtino S. Martini* zacznie ſię, dotąd tam *ſubſiſtit* czekaiąc terminu.

Z Lublina 21. 9bris.

Dnia wczorayſzego zrana Jmść Pan Gałęzowſki Kaſztelan Lubelſki po kilku Niedzielney tu w Pałacu ſwoim chorobie *fatiſceſſit*, ktorego *fata* dzwony tuteyſze ogłaſzaią.

J. W. Jmść Pan Ordynat Zamoyſki po zakonczoney ſprawie ſwoiey w Trybunale odiechał z tąd do Strużу Dobr ſwoich. Dnia onegdayſzego z Dekretu Trybunalſkiego exekwowano nieiakiego Suſkiego ktory koło Kamieńca naieżdżał Dwory, y Szlachćica pewnego wſſabym zoſtaiącego zdrowiu *crudeliſſime* zabił.

Jmść X. Moſtowſki Prezydent Przeſwietnego Trybunału Koron: ſzczęśliwie tu zawitał.

Z Kámieńca Die 17. 9bris.

W Kraiach tuteyſzych Podolſkich od Ukráiny nic więcey nieſłychać, tylko o ſwywoli Haydámakow, ktorzy ſkupiwſzy ſię w Stepách rozboiem ſię báwią, Wśi, y Miaſteczka rabuią, áże kommenderowane Pártye Woyſka Podolſkiego dla zniesienia onych podpadli nieiakieyśi klęſce; więc zá Ordynanſem Jegomośći Páná Hetnama Wielkiego Koronnego ruſzyli ſię Chorągwie liczne, y z pod Baru z Dragonią, Infanteryą, y Artyleryą, ktora z Kámieńca *die 4tá 9bris* poprowadzona pod Eſkortą 76. Piechoty, áboś w krotce da BOG będą uſpokoieni, y zniesieni ći Rebellizanći z ſłuſzną karą.

Jegomość Pan Kołczak Baſza Choćimſki iuż trzeći miał Ferman, żeby ſię ſtáwił nád Dunáiem u Weyzyra Wielkiego, ale po-

mie-

mieniony Bafza dla rożnych przyczyn niechce, czy fię obawia z Chocimia wyieżdżać, á tym czáſem Złotem Weyzerowi odpiſuie. Tatarowie Budźiaccy po uczynioney w Ukráinie Inkurſyi śiedzą w Benderách niby ſpokoynie do tego czáſu. Woyſko Roſſyiſkie ſtoiące pod Komendą Jegomośći Páná Laſſy *conſiſtit* więcey iáko w 50000. Drugie záś *Corpus* Roſſyanow w 60000. pod Komendą Jegomośći Páná Graffa Felt-Márſzałka Münicha od Pułtawy rozćiągneło ſię ku Azowu, gdźie lokowana ieſt Artylerya, y mocne *Præſidium*; Wſzyſcy znayduią ſię we wſzelkiey gotowośći tám maſierowáć, y to czynić, co Ordynans Dworu roſkaże.

Kontynuacya Ordynanſu J. W. Jmśći Pana Hetmana Wielkiego Koronnegoo do Woyſka Koronnego.

Oraz tymże Seymem *ex voto & Communi omnium Ordinum aſſenſu* ponowiona ieſt *firmiter* przyiazń y ſpokoyność z Sąſiedzkiemi Potencyami. Tak gdy Potencya Roſſyiſka y Oryentalna za Granicą naſzą Oyczyſtą, *armis inter ſe agunt*, a żadna niemoże aſſekurowáć za ludzi ſwywolnych, ktorzy iuż *licentioſe* bez wiadonośći Cheffow ſwoich wpadać zaczeli w Granice naſze. Beſpieczeńſtwo zaś Pogranicza & *manutentio intali paſſu Publicæ & interna tranquillitatis* do władzy y przezorności Hetmańſkiey należy: Więc zabiegaiąc *damnoſæ* ſtrzeż Panie Boże *fatalitati* Woiewodztw Pogranicznych; nieuſtaiącą Haydamacką zuchwałośćią y mnożącemi ſię Chłopſkiemi buntami, oraz częſtemi ſwywolnych ludzi w Granice naſze Inkurſyami inquietowanych *multa damna & cædes* ponoſzących; Daię ten moy Ordynans Jmći Panu Malinſkiemu Staroſcie Nowogrodzkiemu Regimentarzowi Partyi Ukrainſkiey, ażeby za odebraniem onego wziąwſzy w Kommędę ſwoię Chorągiew N. N. N. N. extendował ſię od Jahorlika nad Dnieſtrem, na Sauran, Berſzadę, Granow, Human, do Korſunia, Bohuſławia, Miedzyrzecza,; trzymaią Forwachty w Czerkaſach, y Kaniowie, maiąc kommunikacyą z Partyą Podolſką, Kommędy Jmśći Pana Bukowſkiego Chorążego Sanockiego Strażnika Polnego Woyſk Koronnych, ktora to Partya poczyna ſię od Szarogroda; Mohylowa, Stu-

Studenicy. Tenże Jmść Pan Regimentarz Partyi Ukraińſkiey ma mieć kommunikacyą z Partyą Wołyńſką Kommendy Jmći Pana Wyżyckiego Kaſztelana Wołyńſkiego, od Trechtimirowa, Trypola, ponad Waſilkowem, ku Choroſtoſzowu, extenduiącą ſię y ſtykaiącą ſię z Partyą Ukrainſką, ktora dotyka do Kaniowa. Tenże Jmść Pan Regimentarz Partyi Ukrainſkiey ma mieć kommunikacyą z Authoramentem Cudzoziemſkim Kommendy *protunc* Jmći Pana Miera Generał Majora Kawaleryi Woyſk J. K. Mći y Rzpltey, extenduiącym ſię prawym ſkrzydłem od Tarnopola, ku Kopyczyńcom, lewym ſkrzydłem od Bereſteczka ku Konſtanſtynowm ſtaremu, daiąc iedna Partya drugiey Partyi prętki ſukkurs ieżeliby do znoſzenia ſwywolnych kup, y gruntownieyſzego ſpokoynoſci Pograniczney Ubeſpieczenia potrzebna była *fortior cura & manus*, ale w niczym nienaruſzaiąc ſtrzeż Boże Sąſiedzkich Granic znami przyiaznych pokoiem wieczyſto trwałym *per Solenia Pacta* ugruntowanych, y teraznieyſzym Seymem *Pacificationis firmo retinendæ bonæ cum Vicinis Amicitiæ fœdere* zmocnionych. *Corpus* Partyi Ukrainſkiey ma ſię Lokowac w Dobach, Moich Dziedzicznych Berſzada nazwanych; Aſam Jmść Pan Regimentarz Partyi Ukrainſkiey powinien pomiarkować, czy Chorągwiami, czyliteż z pod Chorągwiow kommenderowanemi y na Forwachtach Competenter rozſtawionemi ma ubeſpieczyć *confinia* Granic z wielką *ad omnes caſus* czułośćią, przezornośćią y oſtrożnośćią. A jako Prawo wyrazne 1717mi Anni Zołnierża obliguie y obowięzuie, ażeby żołd punktualny biorąc żadney w niwczym tak w ciągnieniu jako też na lokacyi nieważył ſię czynić uſurpacyi, tak powinien Jmść Pan Regimentarz Partyi Ukrainſkiey pilno przeſtrżegać, ażeby cała Partya Kommendy jego *diſciplinam Militarem* we wſzytkim zachowywała y obſerwowała, bo każda Chorągiew *ex ſtipendiis* za przeſtąpienie Prawa *& ex Perſonis* za przeſtąpienie ordynanſu będzie *reſponſibilis*.

Continuatio in poſterum.

Podáie ſię do wiadomośći, iż w Dreźnie niedawno Jegomośći Páná Woiewodę Rawſkiego Kámerdyner Jego właſny, Przezwiſkiem Werner Człowiek chudorlawy okradł, o ktorym ieżeli kto ma wiadomość, niech ná Pocztę Wárſzawſką da znáć, będźie miał Rekompenſę.

GAZETY CUDZOZIEMSKIE.
Anno 1736.

Z Włoch.

Z Rzymu Die 29. 7bris.

Na oſtátnim Konſyſtorzu *die 26. præſentis in præſentia* OYCA Swiętego odpráwionym oddáno Jegomośći Xiędzu Grabowſkiemu *in Urbe* przytomnemu Biſkupſtwo Chełmińſkie; Na tymże Konſyſtorzu ſtánęła Prekonizácya J.J. W.W. Ichmośćiow Xięży Łuckiego, Przemyſkiego, Zmuydzkiego, Chełmſkiego, y Kámienieckiego Nominatow, tudźież y Jegomośći Xiędza Kierſkiego Kuſtoſza, y Nominata Suffragana Poznáńſkiego, *cum titulo Epiſcopatûs Bolinenſis in Partibus Infidelium.*

Z Liworny Die 22. 7bris.

Wſzelkie tu czynią dyſpozycye względem Tranſportu Woyſk Hiſpáńſkich, ktore z Toſkany przybyć tu máią, z kąd do Barcellony powracáć będą. Z Neápolim ieſt pewna wiádomość, iż tám przybył Kuryer od Dworu Hiſzpáńſkiego wyſłány do Krola Jmśći z ułożonym pewnym Projektem do podpiſu przyſłánym, to ieſt Generálną Abrenuncyácyą Kráiu we Włoſzech będącego Ceſarzowi Jegomośći.

Z Pizy Die 22. 7bris.

Xiąże *de Montemar* wyſłał umyślnego do Dworu Hiſzpáńſkiego z Denuncyácyą, iż Markwis *de Monte* Kápitan wſłużbie Ceſarſkiey zoſtáiący oddał mu Kopią *Actûs Ceſſionis, & Abrenuntiationis* Krol. ſtw Neápolim, y Sycylij przez Ceſarza Jegomośći. Tenże Generał wyſłał tákże Ordynans do Liworny, áby tám pogotowiu wſzyſtko było do Tranſportu Woyſka Hiſzpáńſkiego. W Florencyi tákże w krotce ſpodźiewáią ſię Generała Felt-Marſzałka Graffa *de Kevenhuller*, gdźie tákże ma przybyć Xiąże *de Montemar*, względem umowy między ſobą Ewákuowánia Woyſk z Toſkany. *Inſuper* wyſzedł Ordynans od tegoż Xiążęćia, áby wſzyſcy ktorzy tylko pretenſye iákie máią do Woyſka, ſwoie ráchunki podáwali, w ktorych odbiorą wſzelką ſátysfakcyą.

Z Genui Die 22. 7bris.

Przebiegł tędy Kuryer od Dworu

ru Hiſzpańſkiego do Neapolim z Ordynanſem do Xiążęćia *de Montemar*, áby Toſkanią Ewakuował, wyiazdem zaś ſwoim do Barcellony ma uprzedźić Woyſka, nád ktorym ma zdáć Kommendę Graffowi *de Moieda*.

Z Medyolanu Die 26. 7bris.

Graff *Paſſerini*, ktory był *in Charactere* Kommiſſarſtwa od Ceſarza Jegomośći w Turynu, y oddał Krolowi Sardyńſkiemu *Actum Inveſtiturae alias Feudum Lanches*, powroćił tu, y ieſt od Krola Sardyńſkiego Regalizowany znacznym podárunkiem. Niektorzy zaś *Feudatarij* poczynili Proteſtácye *contra Actum Ceſſionis* przez Ceſarza Jegomośći *factae* niechcąc ſię poddáć Krolowi Sardyńſkiemu. W przeſzłą Niedźielę ſtánoł tu Jegomość P. Felt-Marſzałek Graff *de Kevenhuller*, ná przyięcie ktorego Granadyerowie wychodźili, z Zamku záś tuteyſzego z 24. Armat ognia dáwano, tudźież Muſzkietyerowie z ręczney ſtrzelby.

Z Wiednia Die 29. 7bris.

Ceſarſtwo Ichmość dnia wczorayſzego powroćili z Halbturn. Ceſarz Jegomość nie widząc Apparencyi do Pokoiu między Carową Jeymośćią, y Portą Ottomańſką, wyſłał Ordynans do Barona Dahlmana Miniſtra ſwego w Konſtantynopolu rezyduiącego, áby (ieżeli ieſzcze nieprzyioł ná śiebie Charakteru Poſła Extraordynaryinego) zániechał tego, áże iuż źima nádchodźi; Wyſzedł Ordynans do Futaku, gdźie Woyſka Ceſarſkie Obozem ſtoią, áby im náznaczone były Zimowe Kwatery, w Servie, Temiſvar, y w Kroácyi; Twierdzą przytym, że Xiąże *Venceslaus de Lichtenſtein* ma być Kommendantem w Kroácy ná mieyſcu Xiążęćia *de Saxe Hildburghauzen*, ktory po náſtąpieniu áktualney Ewakuácyi Woyſk, ma być Kommendantem w Toſkany. Ná wynaleźienie do przyſzłey Woyny Pieniędzy rożne bywaią Konferencye, y *propoſitum*, áby wſzyſtka Szlachta, y Mieſzczánie dobrze máiący ſię uczynili tákowey Summy Prenumeracyą, ktora im *expoſt* w Czynſzách, y innych Ordynaryinych Podatkách ákceptowana będźie. Aże zá Indultem Stolicy Apoſtolſkiey biorą ſię Dźieśięćiny *a Clero*, przez co Ceſarz Jegomość *in ſtatu* utrzymánia 30000. Woyſka, y Węgrzy ſámi ſię *benevole* ofiárowali właſnym koſztem ſwoim ſłużyć Woynie przećiwko Turkom, tedy Dwor tuteyſzy *majori*

in

in ſtatu będźie utrzymánia 30000. Woyſka w Polu, bez naymnieyſzey Obywatelow oppreſſyi. Rekwizycya Dworu Hiſzpańſkiego, względem Arcy-Xiężniczki Jeymośći *in Sponſam* Infantowi *Don-Carlos* więkſzą teraz u Dworu znayduie apprehenſyą, gdyż *ex parte* tego Dworu Hiſzpańſkiego możne przećiwko Turkom deklarowane *ſubſidia*, *in Caſ.* zezwolenia tego Maryażu, co wſzyſtko iaśniey ſię pokaże za przybyćiem Graffa *Fuenclari* Poſła nowego Hiſzpańſkiego.

Z Francyi.

Z Páryża Die 4. 8bris.

W przeſzły Wtorek ſtanoł tu Jegomość Pan Marſzałek *de Noailles* z Włoch powracáiący, gdźie Generalną Kommendę miał nad Woyſkiem Francuſkim, názáiutrz iezdźił do Werſailles; y kłániał Krolowi Jegomośći, ktory go bárzo wdźięcznie przyiął. *Nuntius Apoſtolicus* podał od OYCA Swiętego Krolowi Jegomośći *Breve Apoſtolicum*, w ktorym żywemi expreſſyámi uśiłuie utrzymać Krola Francuſkiego od Konſenſu kaſſowánia Czwartego Artykułu Ryżwickiego Pokoiu, y gdy tedy, procz tego Dwor tuteyſzy niebárzo ná to zezwolić myśli; więc ſpodźiewáć ſię mogą Dyſſydenſkie Dwory więkſzey w tym Punkcie trudnośći. Krol Jegomość Stániſław w Meudonie rezyduiący dnia dźiśieyſzego obiadował w Kápucyáńſkim Konwenćie z Jegomośćią Pánem Zeno przeſzłym Poſłem Weneckim, tudźież z Markwiſem *de Steinville* Poſłem Extraordynaryinym Xiążęćia Lotaryńſkiego, tudźież rożnemi Ichmośćiami. Tenże Krol Jegomość miał przyiąć do Dworu ſwego dwudźieſtu piąćiu Muzykantow, ktorzy przodem wyiácháć máią do Zamku *Commercij* w Lotaryngij zoſtaiącym, dokąd iuż wyprawiono 18. Kárawanow z rożnemi Mobiliámi, y Galanteryámi, záś Krol Jegomość, y z Krolową Jeymośćią ná końcu tego Mieśiąca poſpieſzą támże ná Rezydencyą. Dwor Francuſki Xiążęćiu Jegomośći Lotaryńſkiemu, poty, poki nie ośiądźie Toſkany co Rocznie 4. Milliony, y 6000. Liwrow wypłacáć będźie. Hiſzpańſkie Liſty donoſzą, iż w Barcellonie nieuſtannie ryſztuią Flottę, o ktorey mowią, iż wyſłana być ma do Barbaryi. Donoſzą także, iż ná nic tylko ná Ordynans oczekiwaią otworzenia Kampánij przećiwko Portugalczykom, lubo

Mini-

Miniſter Francuſki wſzelkiemi ſtara ſię ſpoſobami *his prævenire Hoſtilitatibus.* Jegomość Pan Markwis *de Monti Die 15. Currentis* wyiáchał z tąd do Bologny Miaſta ſwego w ktorym ſię rodźił, iáko ſłycháć, odpráwiwſzy tám niektore Kommiſſye *properaturus* do Dworu Wideńſkiego.

Z Hollandij.

Z Hagi Die 30. 7bris.

Miniſter Portugalſki tu rezyduiący czyni ápparencyą do wyieżdżania do Werſaillu dla uſpokoienia nowey kłotni przez zabránie ná Gruncie Portugalſkim Kuryera Francuſkiego. Oſtátnie Liſty Hiſzpańſkie donoſzą bárźiey o nieomylney rupturze, niżeli o Medyácyi z pomienionym Dworem Portugalſkim. Ná Liſt Miniſtrow Angielſkiego, y Hollenderſkiego w Konſtantynopolu znayduiących ſię, Jegomość Pan Graff Oſterman Vice-Kanclerz Carowey Jeymośći w Reſponśie ſwoim wyraźił, iáko Carowa Jeymość przez ták wiele Lat ták wielkie poniosła ſzkody, y Inwazye od Porty Ottomańſkiey, á żadney niemogła otrzymáć ſátysfakcyi; więc gdy BOG Woyſku Jey błogoſławi w ſpráwiedliwey okázyi, ſáma ſobie ſzukáć będźie.

Z Peterburga die 18. 7bris.

Dwor tuteyſzy odebrał wiadomość przez umyślnego od Generała Feld-Marſzałka Municha wyprawionego, iż ſtanoł z Woyſkiem ſwoim w Czarıczenku Mieśćie na Granicy Ukrainſkiey, gdźie ſą wyſtáwione wielkie Magazyny dla ſuſtentacyi Woyſka, y że po złączeniu ſię z Jegomośćią Panem Feld-Márſzałkiem Leſſym, y z Generałem Kieytem dáley kontynuowáć Marſz ſwoy będźie ku Woyſkom Tureckim Komenderowanym od Weyzyra Wielkiego. Stánoł tákże umyślny od Gubernatora z Toboltſkoy oznaymuiący, iz tám ſtánoł Wielki Poſeł od nowego Ceſarza Chińſkiego, ktory w krotce z támtąd tu poſpieſzy, będąc podczas tey podroży we wſzyſtkim opatrzony Un koſztámi ſpendowanemi od Carowey Jeymośći.